

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **G. D.**, zastoupena JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 22. 7. 2022, č. j. 54 A 16/2020 – 35, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d ň ě n í :

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 27. 7. 2020, č. j. MV-97793-4/SO-2020, zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 15. 5. 2020, č. j. OAM-39024-10/DP-2019, kterým bylo podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastaveno řízení o žádosti žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR za účelem podnikání, neboť ani po výzvě nepředložila ve stanovené lhůtě ke své žádosti požadované náležitosti.

[2] Žalobkyně následně podala proti rozhodnutí žalované žalobu u Krajského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 22. 7. 2022, č. j. 54 A 16/2020 – 35, zamítl.

[3] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu dne 5. 8. 2022 kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s.

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelka odůvodňuje tím, že by její vycestování mělo závažný dopad do jejího rodinného a soukromého života a také na její zdravotní stav. Na území ČR pobývá na základě povolení k trvalému pobytu stěžovatelčin manžel, se kterým zde stěžovatelka vlastní byt, a jsou rovněž jedinými vlastníky společnosti Urgal s.r.o. Stěžovatelka dále uvedla, že se v posledních letech potýká s vleklými zdravotními potížemi v souvislosti s nedostatečnou srdeční činností, což má za následek častou krátkodobou ztrátu vědomí a neurologické problémy. Její zdravotní problémy jsou trvalého rázu a stále se zhoršují. Stěžovatelka v ČR pravidelně navštěvuje lékaře a je jí zde poskytována veškerá zdravotní péče. K návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatelka následně doplnila lékařskou zprávu z oboru neurologie vystavenou MUDr. A. F. dne 15. 8. 2022, ze které vyplývá, že stěžovatelka

trpí těžkou depresí s poruchami koncentrace a výkyvy nálad, insomnií, není schopna sebeobsluhy a potřebuje trvalý dohled druhé osoby (manžela) ve všech denních činnostech.

[5] Žalovaná ve svém vyjádření navrhl, aby Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl, neboť nejsou splněny podmínky § 73 odst. 2 s. ř. s. Podle žalované nebyla stěžovatelkou předestřená újma v rodinném a osobním životě blíže prokázána a stěžovatelka nepředložila ani žádný přesvědčivý doklad o svých zdravotních obtížích. Žalovaná zmínila, že stěžovatelka má dvě děti žijící na území Ruské federace, což představuje významné rodinné vazby v zemi původu. Stěžovatelce rovněž nebylo uděleno povolení k trvalému pobytu, neboť nespĺnila podmínku nepřetržitého pobytu na území ČR. Žalovaná dále konstatuje, že stěžovatelka má i v současné době možnost podat prostřednictvím zastupitelského úřadu žádost o udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ČR ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) nařízení vlády č. 200/2022 Sb., o nepřijatelnosti žádostí občanů třetích zemí o udělení oprávnění k pobytu na území České republiky podávaných na zastupitelských úřadech. Závěrem žalovaná odkázala na usnesení Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11.

[6] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelkou a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s. jsou v daném případě splněny.

[9] Nejvyšší správní soud předesílá, že přestože se s rozhodnutím o zastavení řízení o žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nepojí povinnost opustit území České republiky a k setrvání mimo její území by mohl být stěžovatelka bezprostředně donucena až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nemůže být tato skutečnost důvodem pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jak již Nejvyšší správní soud mnohokrát uvedl (viz např. usnesení ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100, či ze dne 11. 3. 2019, č. j. 5 Azs 36/2019 - 25), „[j]en stěžít lze totiž předpokládat, že stěžovatel má předejít případné zmiňované újme tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu na území Evropské unie na určitou dobu“. Pokud by tedy stěžovatelčině návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověno nebylo a právní účinky napadeného rozhodnutí by do konce řízení o kasační stížnosti nebyly odloženy, existuje reálné nebezpečí, že by stěžovatelka byla nucena před meritorním rozhodnutím Nejvyššího správního soudu opustit území České republiky. Z krátkodobého hlediska by v daném ohledu nemohla takové nebezpečí odvrátit ani případná žádost stěžovatelky o udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ČR ve smyslu § 42a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

pokračování

[10] Nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, představuje ve stěžovatelčině případě především to, že by musela opustit pro ni známé prostředí a svého manžela, což by mohlo mít negativní vliv na její již v současné době nepříznivý zdravotní stav, a nucené opuštění České republiky by tak pro ni mohlo znamenat značnou újmu.

[11] Naproti tomu nelze z řízení před správními orgány, krajským soudem ani z jiných okolností dovodit, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. Lze proto dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovatelce v důsledku rozhodnutí krajského soudu a žalované byla nepoměrně větší než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[12] V této souvislosti není rozhodné ani to, že dvě již dospělé děti žijí na území Ruské federace. Pouhá skutečnost, že stěžovatelka má rodinné vazby i v zemi původu nemůže být podle názoru Nejvyššího správního soudu důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Stěžovatelka zmínila, že na území ČR chce zůstat právě i z důvodu, že zde žije se svým manželem, který zde má povolen trvalý pobyt a společně zde vykonávali výdělečnou činnost. Ani skutečnost, že stěžovatelce nebyl udělen trvalý pobyt, neboť stěžovatelka nesplnila podmínku nepřetržitého pobytu na území ČR, nemůže být vzhledem k výše zmíněnému důvodem pro zamítnutí jejího návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývající podmínky stanovené v § 73 odst. 2 s. ř. s., podle níž přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, a má ji rovněž za splněnou. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svédčického žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. Z obsahu žalobou napadených rozhodnutí nevyplývá, že by se stěžovatelka na území České republiky dopouštěla trestné činnosti. Ve stěžovatelčině případě nedošlo ani ke správnímu vyhoštění, nýbrž pouze k zastavení řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky. Ani žalovaná ve svém vyjádření neuvedla, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v posuzovaném případě mělo být v rozporu s jakýmkoliv důležitým veřejným zájmem. Lze tedy uzavřít, že podmínka absence rozporu s důležitým veřejným zájmem je rovněž splněna.

[14] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že žalobě stěžovatelky přiznal odkladný účinek již krajský soud, postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného rozsudku Krajského soudu v Praze, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti napadenému rozhodnutí žalované. Tím, že krajský soud i Nejvyšší správní soud přiznaly žalobě a kasační stížnosti odkladný účinek, je ve své podstatě zachován stav, který zde byl před vydáním napadeného rozhodnutí, kdy byla stěžovatelka oprávněna pobývat na území České republiky na základě fikce platnosti povolení k dlouhodobému pobytu zakotvené v § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců: „Pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu uplyne před rozhodnutím o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému

pobytu nebo prodloužení doby jeho platnosti, ačkoliv žádost byla podána v souladu s podmínkami uvedenými v odstavcích 1 až 3, považuje se vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti.“

[15] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je pouze dočasné povahy a nijak nepředjímá rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 5. září 2022

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu